

Т.О. КОБЕЛЄВА, М.В. КЛИМЕНТОВА**ЦІНОВА СТРАТЕГІЯ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ І ЇЇ КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЯ ЯК КЛЮЧОВІ ІНСТРУМЕНТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА**

У сучасних умовах глобальної конкуренції та високої динаміки ринкових змін питання формування ефективної цінової стратегії науково-технічної продукції набуває особливої актуальності. Цінова стратегія виступає не лише інструментом комерційного успіху, але й ключовим чинником забезпечення економічної безпеки підприємств, що функціонують у сфері виробництва та впровадження інновацій. У статті досліджено взаємозв'язок між ціноутворенням і рівнем економічної стійкості підприємств, визначено ризики, що виникають у процесі реалізації науково-технічної продукції, та окреслено роль університетів як центрів генерації інноваційних рішень і партнерів промислових підприємств у розробці конкурентоспроможних стратегій. Особлива увага приділена аналізу факторів, які впливають на формування цінової політики: витратні та ресурсні обмеження, рівень технологічної новизни, ринковий попит, інституційні умови та міжнародні стандарти. Розглянуто механізми мінімізації ризиків через гнучке ціноутворення, диверсифікацію ринків збуту та інтеграцію університетських досліджень у виробничі процеси. Показано, що ефективна цінова стратегія сприяє не лише підвищенню конкурентоспроможності продукції, але й формує основу для довгострокової економічної безпеки підприємства, забезпечуючи його стійкість до зовнішніх викликів та внутрішніх загроз. Цінова стратегія науково-технічної продукції розглядається авторами як багатовимірний інструмент управління, що поєднує економічні, інноваційні та безпекові аспекти, а її успішна реалізація потребує тісної співпраці промислових підприємств з університетами та науковими центрами.

Ключові слова: науково-технічна продукція, цінова стратегія, технології, комерціалізація, ризики, університети, промислові підприємства, економічна безпека, інновації, інтелектуальна власність

T. KOBELIEVA, M. KLYMENTOVA**PRICE STRATEGY OF SCIENTIFIC AND TECHNICAL PRODUCTS AND ITS COMMERCIALIZATION AS KEY TOOLS FOR ENSURING THE ECONOMIC SECURITY OF ENTERPRISES**

In today's conditions of global competition and high dynamics of market changes, the issue of forming an effective pricing strategy for scientific and technical products is becoming particularly relevant. Pricing strategy is not only a tool for commercial success, but also a key factor in ensuring the economic security of enterprises operating in the field of production and innovation. The article examines the relationship between pricing and the level of economic sustainability of enterprises, identifies risks that arise in the process of selling scientific and technical products, and outlines the role of universities as centers for generating innovative solutions and partners of industrial enterprises in developing competitive strategies. Particular attention is paid to the analysis of factors that influence the formation of pricing policy: cost and resource constraints, the level of technological novelty, market demand, institutional conditions and international standards. Mechanisms for minimizing risks through flexible pricing, diversification of sales markets and integration of university research into production processes are considered. It is shown that an effective pricing strategy contributes not only to increasing the competitiveness of products, but also forms the basis for the long-term economic security of the enterprise, ensuring its resistance to external challenges and internal threats. The pricing strategy of scientific and technical products is considered by the authors as a multidimensional management tool that combines economic, innovative and security aspects, and its successful implementation requires close cooperation between industrial enterprises with universities and research centers.

Keywords: scientific and technical products, pricing strategy, technologies, commercialization, risks, universities, industrial enterprises, economic security, innovations, intellectual property

Вступ. Сучасна економіка характеризується високим рівнем динамічності, глобалізацією ринків та постійним посиленням конкурентного тиску. У таких умовах підприємства змушені шукати нові джерела розвитку та інструменти забезпечення власної економічної безпеки [1, 3]. Одним із ключових чинників, що визначає конкурентоспроможність та стійкість бізнесу, є використання результатів науково-технічної діяльності. Інноваційні продукти, технології та розробки стають не лише основою економічного зростання, а й стратегічним ресурсом, здатним забезпечити довгострокову стабільність промислового підприємства [2, 4].

Проте науково-технічна продукція має специфічні особливості, які ускладнюють процес її виходу на ринок. Високі витрати на дослідження та розробки, невизначеність попиту, швидке моральне старіння технологій, а також ризики копіювання чи втрати інтелектуальної власності створюють додаткові виклики для підприємств. У цьому контексті особливого значення набуває формування ефективної цінової стратегії, яка враховує не лише економічні параметри, а й стратегічні інтереси підприємства [5]. Ціна

інноваційного продукту виступає не просто індикатором його вартості, а й інструментом позиціонування на ринку, засобом управління ризиками та механізмом забезпечення економічної безпеки.

Не менш важливим є процес комерціалізації науково-технічної продукції, який охоплює комплекс заходів із перетворення результатів інтелектуальної діяльності на товар чи послугу, здатні приносити прибуток [4, 5]. Ефективна комерціалізація дозволяє підприємству не лише повернути інвестиції у дослідження та розробки, а й створити нові ринкові ніші, зміцнити конкурентні позиції та забезпечити фінансову стійкість. Водночас невдало обрана стратегія комерціалізації може призвести до втрати ринкових можливостей, зниження прибутковості та загрози економічній безпеці [6, 7].

Таким чином, цінова стратегія та комерціалізація науково-технічної продукції виступають взаємопов'язаними інструментами, які визначають ефективність інноваційної діяльності підприємства. Їх комплексне дослідження є необхідною умовою для розробки практичних рекомендацій щодо забезпечення

економічної безпеки в умовах сучасних викликів і ризиків.

Постановка задачі (проблеми). Основна наукова проблема полягає у визначенні оптимальної цінової стратегії для науково-технічної продукції та розробці ефективних механізмів її комерціалізації, які здатні забезпечити економічну безпеку підприємства. Для її вирішення необхідно дослідити взаємозв'язок між ціноутворенням на інноваційну продукцію та рівнем економічної безпеки підприємства; проаналізувати існуючі моделі комерціалізації науково-технічних розробок та оцінити їх вплив на фінансову стійкість; визначити фактори, що формують ризики у процесі ціноутворення та реалізації інноваційних продуктів; розробити практичні рекомендації щодо формування цінової стратегії, яка враховує специфіку науково-технічної продукції, ринкові умови та стратегічні інтереси підприємства; запропонувати інструменти комерціалізації, здатні забезпечити баланс між прибутковістю та довгостроковою економічною безпекою. Таким чином, завдання статті полягає у комплексному дослідженні цінової стратегії та комерціалізації науково-технічної продукції як ключових інструментів, що визначають конкурентоспроможність і економічну безпеку підприємств у сучасних умовах господарювання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз сучасних наукових праць свідчить про те, що питання управління інноваційною діяльністю та оцінювання інтелектуальних результатів дедалі активніше розглядаються в економічній літературі. Значний внесок у дослідження цих проблем здійснили такі вчені, як Перерва П.Г. [8], Кобелева А.В. [4], Коціскі Д. [5], Погорелов М.І. [6], Євсєєв А.С. [11], Кобелева Т.О. [12], Ткачова Н.П. [18], Косенко А.В. [16], Ткачов М.М. [19] та ін. У їхніх роботах розглянуто широкий спектр аспектів інноваційної та науково-технічної діяльності: від формування стратегій розвитку до методів комерціалізації інтелектуальної власності.

Разом із тим, попри значну кількість наукових публікацій у сфері інноваційної економіки, питання, що стосуються визначення сутності та вартісно-цінової оцінки наукової продукції університетів, залишаються недостатньо опрацьованими. Зокрема, бракує уніфікованих підходів до ідентифікації результатів науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт (НДДКР) як специфічних об'єктів економічної оцінки. Недостатньо розкрито проблематику врахування багатовимірної цінності університетських розробок, яка охоплює економічні, соціальні, освітні та технологічні аспекти.

Останні дослідження наголошують на необхідності комплексного підходу до оцінювання результатів наукової діяльності, що поєднує технічні, економічні, фінансові, правові та організаційні складові. Такий підхід дозволяє визначити ключові тенденції та виклики, з якими стикаються університети при інтеграції своїх розробок у ринкове середовище, а також виробити практичні рекомендації для підвищення ефективності управління інтелектуальними активами і забезпечення їхнього сталого інноваційного розвитку.

Мета роботи (дослідження). Метою дослідження є теоретичне обґрунтування та практичний аналіз цінової стратегії науково-технічної продукції й механізмів її комерціалізації як ключових інструментів забезпечення економічної безпеки підприємств. У межах цієї мети передбачається визначити роль цінової політики у формуванні конкурентних переваг та фінансової стійкості підприємства; дослідити вплив комерціалізації інноваційних розробок на рівень економічної безпеки; розробити підходи до формування оптимальної цінової стратегії з урахуванням специфіки науково-технічної продукції та ринкових умов; запропонувати практичні рекомендації щодо інтеграції цінової стратегії та комерціалізаційних інструментів у систему управління економічною безпекою підприємства.

Результати дослідження. У сучасних умовах розвитку інформаційного суспільства університети набувають нового змістовного наповнення як осередки не лише освітньої, а й інноваційно-наукової діяльності. Поряд із класичною підготовкою кадрів для національної економіки, вищі навчальні заклади активно беруть участь у виробництві інтелектуального продукту, який є основою для формування науково-технічного прогресу. У цьому контексті наукова продукція університету потребує комплексного осмислення як стратегічного ресурсу та об'єкта економічної оцінки.

Поняття «наукова продукція» охоплює широкий спектр результатів: від публікацій і звітів до ліцензій, патентів, технічної документації, розробок, дослідних зразків, нових технологій та освітніх інновацій [4]. Ці результати відрізняються нематеріальним характером, відсутністю чіткої ринкової ціни та значною варіативністю щодо можливості практичного використання, що створює об'єктивні труднощі для здійснення їх вартісно-цінової оцінки. З іншого боку, у сучасних умовах саме вартісна оцінка дозволяє інтегрувати результати наукової діяльності в господарський обіг, формувати конкурентні переваги, обґрунтовано залучати інвестиції та забезпечувати ефективне управління інтелектуальним капіталом [16].

Науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НДДКР), які є ядром наукової продукції університетів, мають складну структуру, що включає фундаментальні, прикладні дослідження та експериментальні розробки. У світовій практиці для позначення цих видів діяльності використовується термін "R&D" (Research and Development), однак в українському контексті важливо розрізняти поняття НДР (науково-дослідні роботи) і ДКР (дослідно-конструкторські роботи), оскільки вони мають різні підходи до реалізації, рівні комерціалізації та критерії оцінювання.

Фундаментальні дослідження зазвичай спрямовані на отримання нових знань без негайної практичної мети. Вони є основою для формування наукових шкіл, генерації ідей та розвитку теоретичних підходів. Прикладні дослідження, навпаки, орієнтовані на досягнення конкретних цілей і розробку практично значущих результатів. Експериментальні розробки завершують цей ланцюг, забезпечуючи перехід від ідеї до матеріалізованого продукту [5].

Слід зазначити, що ключовим елементом процесу оцінювання наукової продукції є її ідентифікація як об'єкта оцінки. Це передбачає формалізоване виділення об'єкта зі складу нематеріальних активів або зведення його до певної системи показників, що підлягають кількісному аналізу. Зокрема, до таких показників можуть належати: витрати на виконання НДДКР, очікувані прибутки від реалізації результатів, потенціал комерціалізації, рівень новизни, кількість отриманих прав на об'єкти інтелектуальної власності, а також вплив на соціально-економічний розвиток.

З економічної точки зору, наукова продукція може розглядатися як обмежений ринковий товар. Вона не завжди має масовий характер, її вартість часто є унікальною та залежить від контексту реалізації [6]. Визначення ціни наукової продукції базується на співвідношенні попиту і пропозиції, аналізі аналогічних проєктів, а також врахуванні специфічних факторів ризику, технологічної складності та перспективності використання [11]. При визначенні вартості наукової продукції доцільно враховувати низку ключових особливостей, рис. 1.

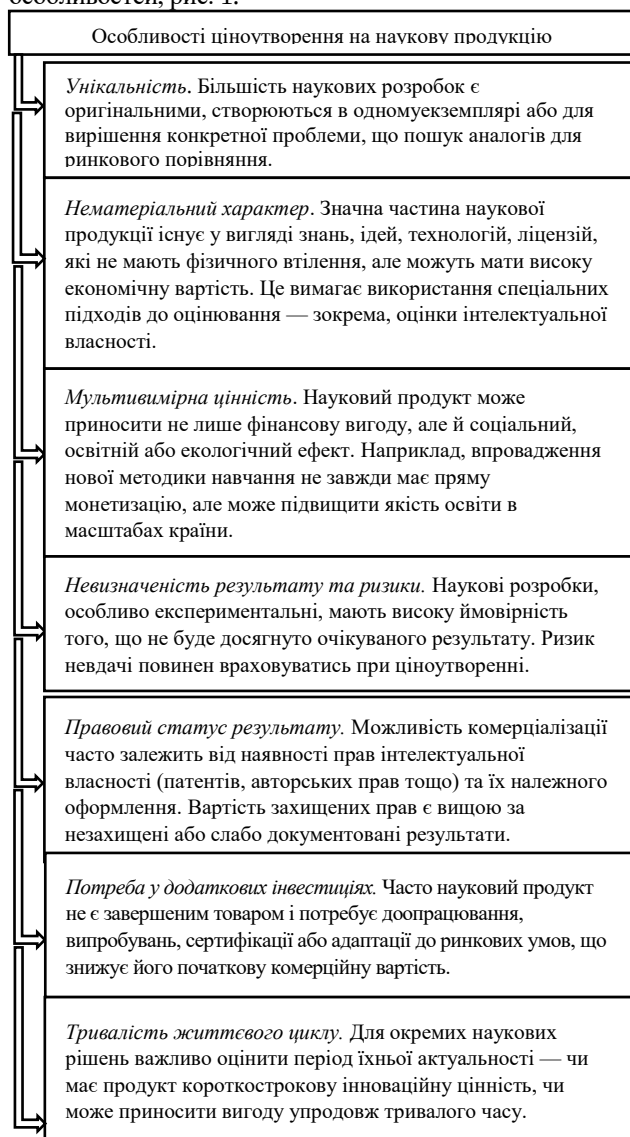

Рис. 1 - Особливості, які необхідно враховувати при встановленні ціни на науковий продукт

Зважаючи на те, що на ринку наукових досліджень існує високий рівень невизначеності, оцінювання потребує врахування таких принципів, як імовірнісний підхід, мультикритеріальність, варіативність сценаріїв розвитку подій тощо.

Розробка ефективної моделі вартісно-цінової оцінки наукової продукції університету повинна враховувати динамічні зміни ринку, технологічні тренди, правові аспекти інтелектуальної власності, особливості внутрішнього регулювання в ЗВО. Зокрема, перспективним є використання таких методів оцінювання, як витратний, доходний, ринковий та метод реальних опціонів, кожен з яких має свої переваги та сфери застосування [7]. Наприклад, витратний метод дозволяє оцінити вартість на основі понесених витрат, доходний — на основі очікуваних грошових потоків, а метод реальних опціонів враховує можливість прийняття стратегічних рішень у майбутньому з урахуванням невизначеності.

Процес формування ціни на науково-технічну продукцію університетів має спиратися на низку методологічних принципів, які забезпечують обґрунтованість, прозорість і ефективність оцінювання [12]. Застосування цих принципів дозволяє враховувати особливості інноваційного циклу, невизначеність результатів, а також взаємозв'язок витрат і очікуваної користі. У сукупності ці принципи формують базу для виконання ключових функцій ціноутворення. Основні принципи ціноутворення представлені на рис. 2.

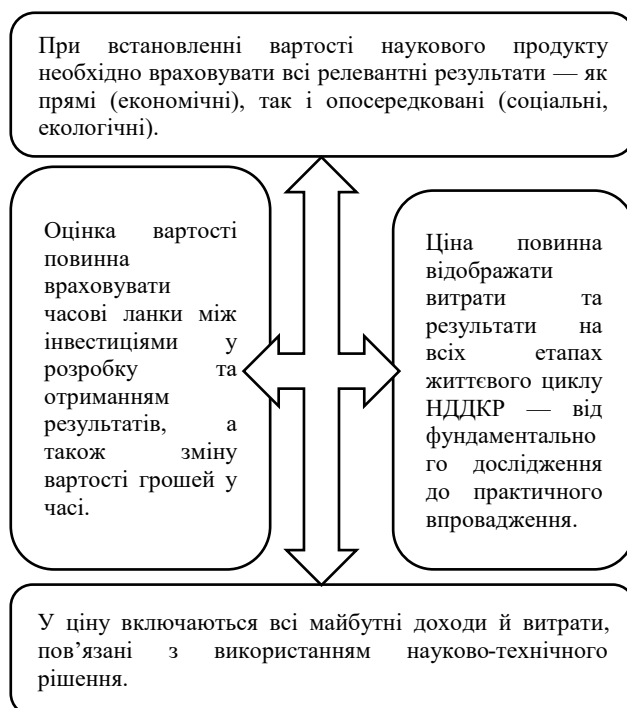

Рис. 2 - Основні принципи ціноутворення

Функції ціноутворення на наукову продукцію:

– Управлінська функція: забезпечує прийняття стратегічних рішень щодо розподілу ресурсів,

фінансування досліджень і пріоритетності напрямів НДДКР.

– Функція контролю: дозволяє оцінити ефективність використання бюджетних та грантових коштів, контролювати виконання планових показників.

– Функція комерціалізації: дає можливість встановлювати ринкову ціну на результати інтелектуальної діяльності при укладанні договорів, ліцензуванні або продажу.

– Аналітична функція: формує підґрунтя для оцінки рентабельності наукових проєктів, прогнозування доходів та інвестиційної привабливості.

В умовах інтеграції університетської науки у національну інноваційну систему виникає потреба у створенні єдиного нормативно-методичного поля, яке б дозволяло уніфікувати процеси оцінювання, обліку та управління результатами НДДКР [8]. Це передбачає розробку стандартів опису об'єктів оцінки, запровадження електронного реєстру результатів досліджень, формування баз даних про ринкову вартість типових об'єктів інтелектуальної власності тощо. Особливу роль у цьому процесі відіграє держава, яка має виступати замовником інновацій, гарантом правового регулювання та посередником у формуванні ринку наукової продукції [14].

Також важливо враховувати соціальний вимір наукової продукції. Оцінка її цінності не повинна обмежуватися суто фінансовими показниками. Вона має включати такі критерії, як внесок у розв'язання суспільно значущих проблем, сприяння сталому розвитку, підвищення якості освіти, формування інноваційної культури, вплив на екологічну безпеку тощо [9]. Університети, як продуценти знань, мають забезпечувати баланс між комерційною доцільністю та суспільною користю результатів своєї діяльності.

Можна стверджувати, що наукова продукція університету є складним багатокомпонентним утворенням, оцінка якого потребує міждисциплінарного підходу, залучення інструментів економіки, юриспруденції, менеджменту інновацій, а також сучасних цифрових технологій [10]. Створення ефективною системи вартісно-цінової оцінки дозволить підвищити прозорість та керованість наукової діяльності, стимулювати внутрішню мотивацію до інновацій, забезпечити сталий розвиток університетів як центрів генерації та трансферу знань.

Перспективними напрямками подальших досліджень є створення галузевих та регіональних моделей оцінювання, аналіз взаємозв'язку між оцінкою наукової продукції та інституційною репутацією університетів, а також розробка цифрових платформ для інтеграції результатів НДДКР у глобальний інноваційний простір.

Висновки. У результаті проведеного дослідження встановлено, що наукова продукція університету є стратегічно важливим нематеріальним ресурсом, здатним генерувати як економічні, так і соціальні вигоди. Її багатогранна природа охоплює не лише результати науково-дослідної діяльності, але й технології, розробки, публікації, патенти, освітні інновації, які мають високий потенціал для

практичного застосування, комерціалізації та трансферу знань.

Визначення наукової продукції як об'єкта вартісно-цінової оцінки потребує комплексного підходу, який би враховував її специфіку — унікальність, нематеріальність, відсутність усталених ринкових аналогів, тривалу окупність та мультидисциплінарний характер. Традиційні методи оцінювання (витратний, доходний, ринковий) можуть бути ефективними лише за умови їх адаптації до особливостей наукової сфери. Водночас перспективним виглядає поєднання економічних моделей із якісними критеріями, що дозволяє більш точно визначати як ринкову, так і суспільну цінність результатів НДДКР.

Окрема увага має бути приділена розробці єдиного нормативного підходу до оцінювання наукової продукції у вищих навчальних закладах. Запровадження електронних реєстрів результатів, формалізованих стандартів опису об'єктів оцінки, методичних рекомендацій та спеціалізованого програмного забезпечення сприятиме підвищенню прозорості, порівнюваності та ефективності управління інтелектуальними активами університетів [15].

Підсумовуючи, зазначимо: впровадження системи обґрунтованої вартісно-цінової оцінки наукової продукції є необхідною умовою інтеграції вищої освіти у національну та глобальну інноваційну систему, формування ринку наукових послуг, підвищення конкурентоспроможності університетів та стимулювання сталого розвитку економіки знань.

Список літератури

1. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 13.12.1991 № 1977-XII. // URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1977-12>
2. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07. 2002 р. № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.
3. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні: Закон України від 08.09.2011 р. № 3715-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17#Text>.
4. Перерва П.Г., Кобелева А.В. Формування моделей комерціалізації технологій // *Інноваційна діяльність та дорадництво у викликах сьогодення: матеріали доповідей Міжнарод. Наук.-практич. семінару* (м. Київ., 5.05.2022 р.) / за заг. ред. О.Д. Витвицької, Т.П. Кальної-Дубінюк. К.: НУБіП України, 2022. С.37-47.
5. Kocziszky György, Pererva P.G., Szakaly D., Somosi Veres M. (2012) Technology transfer. Kharkiv-Miskolc: NTU «KhPI». 668 p. 90
6. Перерва П.Г. Економіка і маркетинг виробничо-підприємницької діяльності: *Навч. посібник* / За ред. проф. Перерви П. Г., проф. Гавриш О. М., проф. Погорелова М. І. – Харків: НТУ «ХПІ», 2004. 640 с.
7. ДСТУ 3008:2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення. Вид. офіц. К.: УкрНДНЦ, 2016. 31 с.
8. Перерва П.Г. Економіка та організація інноваційної діяльності : підруч. / за ред. П. Г. Перерви, С. А. Меховича, М. І. Погорелова. Харків: НТУ «ХПІ», 2008. 1080с.
9. UNESCO's Recommendation Concerning the International Standardization of Statistics on Science and Technology. France. Paris. 1978.
10. Pererva P. Organizational aspects of management of models of commercialization of intellectual technologies / P. Pererva, M. Maslak, A. Kobeleva // *Modern management technologies* :

- monograph / ed. L. Cherchyk. Przeworsk: WSSG, 2022. Pt. 2.3. P. 184-209. URL: <https://surl.lu/xyeeqj>
11. Pererva P., Ievsieiev A. Research of basic models of transfer of intellectual and innovative technologies and directions of their development // MIND Journal. Electronic text data. 2023. № 15. 13 p. Retrieved from <https://surl.li/vimweq>
 12. Pererva P.G., Kocziszky G., Kobielieva T.O., Veres Somosi M. (2019) Compliance program. Kharkov-Miskolc : NTU «KhPI». 689 p.
 13. OECD. The Measurement of Scientific and Technological Activities: Proposed Standard Practice for Surveys on Research and Experimental Development. Paris. 2002.
 14. Kocziszky György, Pererva P.G., Szakaly D., Somosi Ve res M. (2012) Technology transfer. Kharkiv-Miskolc: NTU «KhPI». 668 p.
 15. Pererva P.G., Kocziszky G., Veres Somosi M. Compliance program: [tutorial]. Kharkov; Miskolc : NTU "KhPI". 2019. - 689 p.
 16. Kosenko A.V., Tkachev M.M., Kobieliev V.M., Pererva P.G. (2018) Innovative compliance of technology to combat corruption // Innovative management: theoretical, methodical, and applied grounds / S.M. Illiashenko, W.Strielkowski (eds.). 1st edition. Prague: Prague Institute for Qualification Enhancement. P.285-295.
 17. Pererva P.G., Kocziszky G., Szakaly D., Veres Somosi M. (2012) Technology transfer. Kharkiv-Miskolc: NTU «KhPI». 668 p.
 18. Kobielieva T.O., Tkachov M.M., Tkachova N.P., Pererva P.G. (2017) Modeling the marketing characteristics of market capacity for electrical automation // Marketing and Management of Innovations. №4. C.67-74.
 19. Pererva P.G., Kosenko A.P., Kobielieva T.A., Tkachev M.M., Tkacheva N.P. (2017) Financial and technological leverage in the system of economic evaluation of innovative technologies // Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice 2(23). 405-413.
 6. Pererva P.H. *Ekonomika i marketynh vyrobnycho-pidpriemnytskoi diialnosti: Navch. posibnyk* / [Economics and Marketing of Production and Entrepreneurial Activities] Za red. prof. Perervy P. H., prof. Havrys O. M., prof. Pohorielova M. I. – Kharkiv : NTU «KhPI», 2004. 640 p.
 7. DSTU 3008:2015. *Informatsiia ta dokumentatsiia. Zvity u sferi nauky i tekhniki. Struktura i pravyla oformlennia*. [Information and documentation. Reports in the field of science and technology. Structure and formatting rules.] Vyd. ofits. K : UkrNDNTs, 2016. 31 p.
 8. Pererva P.H. *Ekonomika ta orhanizatsiia innovatsiinoi diialnosti* [Economics and organization of innovation activity]: pidruch. / za red. P .H. Perervy, S. A. Mekhovycha, M. I. Pohorielova. Kharkiv: NTU «KhPI», 2008. 1080p.
 9. UNESCO's Recommendation Concerning the International Standardization of Statistics on Science and Technology. France. Paris. 1978.
 10. Pererva P. Organizational aspects of management of models of commercialization of intellectual technologies / P. Pererva, M. Maslak, A. Kobeleva // Modern management technologies : monograph / ed. L. Cherchyk. Przeworsk: WSSG, 2022. Pt. 2.3. pp. 184-209. URL: <https://surl.lu/xyeeqj>
 11. Pererva P., Ievsieiev A. Research of basic models of transfer of intellectual and innovative technologies and directions of their development // MIND Journal. Electronic text data. 2023. № 15. 13 p. Retrieved from <https://surl.li/vimweq>
 12. Pererva P.G., Kocziszky G., Kobielieva T.O., Veres Somosi M. (2019) Compliance program. Kharkov-Miskolc : NTU «KhPI». 689 p.
 13. OECD. The Measurement of Scientific and Technological Activities: Proposed Standard Practice for Surveys on Research and Experimental Development. Paris. 2002.
 14. Kocziszky György, Pererva P.G., Szakaly D., Somosi Ve res M. (2012) Technology transfer. Kharkiv-Miskolc: NTU «KhPI». 668 p.
 15. Pererva P.G., Kocziszky G., Veres Somosi M. Compliance program: [tutorial]. Kharkov; Miskolc : NTU "KhPI". 2019. - 689 p.
 16. Kosenko A.V., Tkachev M.M., Kobieliev V.M., Pererva P.G. (2018) Innovative compliance of technology to combat corruption // Innovative management: theoretical, methodical, and applied grounds / S.M. Illiashenko, W.Strielkowski (eds.). 1st edition. Prague: Prague Institute for Qualification Enhancement. pp.285-295.
 17. Pererva P.G., Kocziszky G., Szakaly D., Veres Somosi M. (2012) Technology transfer. Kharkiv-Miskolc: NTU «KhPI». 668 p.
 18. Kobielieva T.O., Tkachov M.M., Tkachova N.P., Pererva P.G. (2017) Modeling the marketing characteristics of market capacity for electrical automation // Marketing and Management of Innovations. №4. pp.67-74.
 19. Pererva P.G., Kosenko A.P., Kobielieva T.A., Tkachev M.M., Tkacheva N.P. (2017) Financial and technological leverage in the system of economic evaluation of innovative technologies // Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice 2(23). pp. 405-413.

References (transliterated)

Надійшла (received) 17.09.2025

Відомості про авторів / About the Authors

Кобелєва Тетяна Олександрівна (Kobielieva Tetiana) – доктор економічних наук, професор, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», професор кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Харків, Україна; ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6618-0380>; тел. (097) 468-56-45, e-mail: tetiana.kobielieva@khp.edu.ua

Климентова Марія Віталіївна (Klymentova Mariia) – Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», аспірант кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин; м. Харків, Україна; ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-7581-5315>; тел. (098) 200-83-55, e-mail: Mariia.Klymentova@emmb.khpi.edu.ua